

DOINA CORNEA A FOST BĂTUTĂ DE MILITIANUL CE-O PĂZEA

Recent, Fundația Academia Civică a publicat volumul „Doina Cornea, Jurnal, ultimele caiete”, urmat de o convorbire între Doina Cornea, Ariadna Combes, Leontin Iuhasz, moderată și consemnată de Georgeta Pop. Aflăm din cartea al cărei editor și prefăcător este Ana Blandiana că, exact în urmă cu două decenii, Doina Cornea a fost bătută de milițianul din poartă. Forțată la domiciliu obligatoriu, fără să fi existat în acest sens vreun act justificativ, pe strada și la locuința militantei pentru drepturile omului fuseseră instalate posturi fixe de supraveghere ale Miliției și Securității. Reproducem în cele ce urmează un fragment din amintita convorbire cu referire la agresiunea din 18 mai 1989 (L.B.).

Georgeta Pop: Vorbeați, la un moment dat, de o molestare fizică aici, în curtea dumneavoastră. Când s-a întâmplat?

DOINA CORNEA.: Molestări au fost destul de multe, dar una a fost cea mai gravă.

Nu în cadrul anchetelor, ci...

D.C.: Una, da, chiar în cadrul unei anchete, de care n-am spus. Acasă? De obicei, când veneau la Cluj străini, vizitatori care doreau să mă vadă, regimul se înăsprea. Dar pe loc, eu nu știam de ce, de unde să știu că...

Asta în timp ce aveai milițianul la poartă.

D.C.: Da. Atunci paza era foarte riguroasă, timp de câteva zile. Nu ne lăsau să ieșim din casă. Odată, trei zile a durat și noi nu mai aveam miez de pâine în casă. Atunci am împins porțița și milițianul m-a prins de păr pe stradă, eu deja ieșisem în stradă, și m-a împins și imbrâncit în curte și am căzut pe spate, pe ciment... așa, cât am fost de lungă (...) și atunci eu, care sunt incapătănată de felul meu, m-am sculat, pândind, pentru că auzeam când trecea autobuzul nr. 46, care

Pe parcursul întregului an 1989, disidenta clujeană a fost sub continuă supraveghere

FOTO: Arhiva personală Doina Cornea

merge în sus, în cartierul Observatorului: observasem eu că toată lumea din autobuz, în dreptul casei noastre, întorcea capul automat; vedeai toate capetele că se întorceau încoace. (...) Și atunci, când mi s-a părut mie că urcă autobuzul, am încercat să redeschid porțița. Și milițianul de data asta m-a prins de mână, m-a împins în curte și m-a trântit pe iarbă. Și-a dat seama că pe ciment totuși era prea de tot!

Așa că m-a trântit în iarbă, a dat cu cizmele în mine, în coapse. Pe urmă, eu m-am ridicat din nou: iar am încercat să ies, iar m-a trântit în iarbă și urla la mine: „Te omer!” Eu

nu simteam atunci nici o durere și îi spuneam: „Omoară-mă, că nu-mi pasă, o vei păți dumneata!”. Și asta s-a repetat în total de patru ori, cu milițianul.

În dați diferite?

D.C.: De fiecare dată în intervalul când pândeam mașina, ca să am martori.

Ce fel de om era? Cum arăta?

D.C.: Era o brută. El a primit ordin. Înainte, am avut la poartă milițieni... mai omenoși și care chiar stăteau de vorbă cu mine.

Erau în uniformă?

D.C.: Erau în uniformă de Circulație, toți aveau chipie albe! Șiăștia

cu care vorbeam... Ploua afară și eu le spuneam: „Vedeți, vă lasă afară!”. Că securiștii propriu-zis stăteau sub pasaj, în Calea Turzii... fericiți de ploaie. Și spun: „Pe dumneavoastră vă lasă în ploaie și ei stau comod acolo”. Și omul ridica așa, din umăr, și odată unul m-a întrebat: „Dar de ce faceți toate astea?”. Spun: „Eu lupt pentru drepturile oamenilor, ale țăranilor. Uite, acum, spun, am scris un text împotriva dărâmării satelor. Dumneavoastră sunteți sigur de la țară. V-ar conveni să vă are cimitirul, unde aveți părinții, buniicii? Biserica satului să se facă una cu pământul?”. Spune: „Nu!”. Și, deo-

JURNALUL ZILEI

Pe Râul Olt a fost dat în folosință un nou grup hidroenergetic, în cadrul instalației de la Drăgănești. Tinerii comuniști clujeni au ieșit la raport, expunându-și contribuția pentru producția la export din ultima perioadă. La Costinești (jud. Constanța) a început Colocviul național al literaturii și publicisticii pentru turism.

Performanțe ale UTC-iștilor clujeni

Asemenea comuniștilor cu stagiu în partid, tinerii UTC-ști trebuiau să se evidențieze în muncă prin ra-

portări cât mai „făloase” în fața responsabililor fabricilor și uzinelor. Nu s-au lăsat mai prejos nici UTC-iștii (în număr de 150) din cadrul Combinatului de Utilaj Greu – Fabrica de mașini grele Cluj-Napoca, care au raportat realizarea de subansambluri pentru utilaje destinate exportului în valoare de 150.000 lei. În cadrul aceleiași fabrici, la secția de prelucrări mecanice, 60 de tineri au confectionat piese necesare pentru cazane și recuperatoare de căldură.

(Continuare în pag. a II-a)

Gâlcevile din partid, în documentele vremii

Nicolae Ceaușescu dădea mereu indicații, fapt cunoscut în special de colaboratorii săi apropiați. Uneori, aceștia constatau că liderul suprem al partidului dovedea inconsecvență în deciziile sale. Un exemplu în acest sens a fost prezentat de Florea Dumitrescu, fost guvernator al Băncii Naționale a României în perioada 1984-1989.

Primul act

Astfel, la sfârșitul anului 1987, Nicolae Ceaușescu a aprobat propunerile Ministerului de Finanțe, ale Băncii Naționale a României și ale Băncii pentru Agricultură și Industrie Alimentară referitoare la decontarea prin compensare a unor plăți restante (arierate), dintre cumpărători și furnizori, iar întreprinderilor la care plățile nu se compensează cu încasările, pentru diferență să se acorde credite de compensare, rambursabile în 90 de zile“.

Această operațiune avea ca scop deblocarea sistemului de plăți din România, afectat de restrângerea creditării și de neîndeplinirea la timp, de diferite instituții, a contractelor planificate. Printre cei afectați de creșterea treptată și necontrolată a arieratelor se aflau cooperativele agri-

cole de producție, care nu reușeau să își indeplinească planurile de producție impuse de la București.

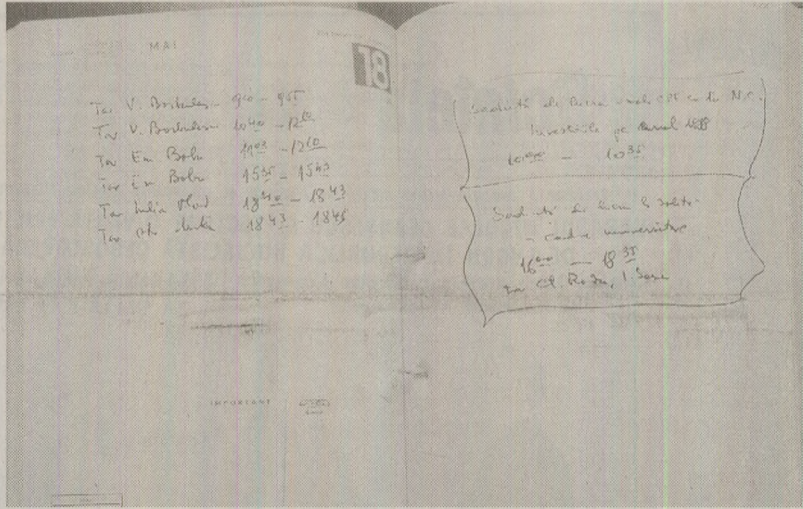
Actul doi

Un an mai târziu, Florea Dumitrescu a propus aplicarea soluției respective și pentru anul 1988, însă Nicolae Ceaușescu s-a oprit și a convocat imediat o reuniune-fulger a CPEx (17 martie 1989). În cursul ședinței, s-a decis destituirea lui Florea Dumitrescu, guvernatorul Băncii Naționale a României, Neculai Ibanescu, viceprim-ministru al Guvernului, Gheorghe Paraschiv, ministru de Finanțe, și Nicolae Eremia, președinte al Băncii pentru Agricultură și Industrie Alimentară.

După trei săptămâni de la decizia respectivă, Nicolae Ceaușescu a numit o comisie specială de anchetă, pentru a stabili modul cum au fost acordate credite în valoare de 40,7 miliarde de lei, de către Banca pentru Agricultură și Industrie Alimentară, unor cooperative agricole de producție. Acestea aveau dificultăți financiare ca urmare a neîndeplinirii planurilor de producție din anii precedenți.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

CALENDAR

18 mai (Joi)

Soarele a răsărit la 5:44, a apus la 20:40

Luna a răsărit la 19:49, a apus la 4:29
Sărbătoare creștină: Sf. Mc. Petru din Lampsac și cei împreună cu dânsul

S-a întâmplat la

18 mai 1989

● În capitala Algeriei a avut loc ple-nara CC al Frontului de Eliberare Națională, care a hotărât convocarea congresului extraordinar al partidului între 28 și 30 octombrie. Participanții au examinat proiectul de program al FEN. Documentul prevede continuarea luptei pentru consolidarea independenței naționale.

● În orașul sud-coreean Kwangju, scena unor vaste manifestații pentru drepturi și libertăți democratice ale populației, au avut loc noi acțiuni ale studenților. Peste 10.000 de tineri au ieșit pe străzile orașului cerând încetarea acțiunilor represive ale autorităților împotriva maselor largi populare. Politiia a intervenit și de astă dată, folosind bastoane de cauciuc și grenade cu gaze lacrimogene.

Roxana VINTILĂ

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Diplomați și ziariști alertează „lumea liberă“

Zilnic, apăreau în presa internațională a vremii știri despre Doina Cornea. Cea mai mediatizată disidentă din România beneficia de atenția ziarelor străine și prin intermediul fiicei sale, Ariadna Combes, militantă pentru drepturile omului în România.

De la jumătatea lunii aprilie, la disidenta română Doina Cornea a dispărut de la domiciliul ei din Cluj, potrivit afirmațiilor unor diplomați occidentali aflați la post la București, informa publicația franceză Le Monde.

Doamna Cornea, care, la invitația doamnei Danielle Mitterand, a făcut demersuri pentru a pleca în Franța în luna iunie, era hărțuită de autorități încă din noiembrie 1987, când a acordat un interviu televiziunii franceze. La 26 aprilie anul acesta, unui diplomat occidental i s-a refuzat accesul la domiciliul propriu. Potrivit acestuia, după această dată nu mai există noutăți despre ea.

Potrivit aceluorăși surse, domnul Corneliu Mănescu, unul din cei șase foști demnitari comuniști care au scris în martie o scrisoare deschisă denunțând politica lui Nicolae Ceaușescu, a fost arestat la domiciliu, la București, la 1 mai.

Ambasadorul român la Paris a fost convocat la Quai d’Orsay

Potrivit Le Monde, ambasadorul României în Franța, domnul Petre Gigea, a fost convocat sâmbătă, 13 mai, de secretarul general de la Quai d’Orsay, Francois Scheer, care i-a împărtășit „preocuparea serioasă” a Guvernului francez în ceea ce privește soarta cătorva disidenți Români.

Purtătorul de cuvânt a menționat că Franța a cerut insistent României să pună capăt „hărțuirii” disidenților și a calificat drept alarmante știrile care sosesc din această țară. Doina Cornea, cea mai cunoscută opozantă română, este supusă unei hărțuiri constante din partea Poliției, după ce a acordat un interviu la Antenne 2 în noiembrie 1987. Fosta profesoară de limba franceză a dispărut la mijlocul lui aprilie de la domiciliul său din Cluj, Transilvania. Fiica sa, care trăiește în Franța, a avut o scurtă întâlnire cu domnul Mitterand vineri, 12 mai, la Limoges. „Departee de a se atenua, represiunea asupra celor care au îndrăznit sa-și exprime dezacordul față de politica lui Ceaușescu se agravează”, a declarat domnul Scheer, care a precizat că Franța a intervenit

pe lângă autoritățile române pentru ca persoanele care și-au exprimat dorința să fie lăsate să vină în Franța pentru a primi îngrijirile cerute de starea lor de sănătate.

Diplomații occidentali s-au întâlnit cu Doina Cornea

Comitetul de susținere al Doinei Cornea a anunțat marți, 16 mai, la Paris că diplomați occidentali, a căror naționalitate nu a fost precizată, au putut să se întâlnească cu opozanta română Doina Cornea vineri, 12 mai, la domiciliul acesteia din Cluj (Transilvania). Potrivit publicației franceze Le Monde, Doina Cornea a menționat cu această ocazie că, de la sfârșitul lui aprilie, dispozitivul de supraveghere al Poliției române i-a întărit izolarea și că a fost din nou „brutalizată și insultată de polițiști”. Ea a adăugat că cererea de a primi un pașaport i-a fost respinsă. Disidenta română a fost invitată de doamna Mitterand să participe la un collocviu asupra drepturilor omului care va avea loc în luna iunie în Franța.

InfoMina

JURNALE PERSONALE

18 MAI

O pagină și jumătate, în Liberation, articolul semnat de Veronique Soule: „Les ecrivains roumainins on froid”, alături de un interviu cumin-te cu Marin Sorescu. O felicit pentru articol, dar mai ales pentru prudența cu care și-a ascuns anu-mite „surse” (Hăluică, de pildă). Atât a lucrat cu noi, încât a sfârșit prin a adopta stilul de „clandestinitate”.

Monica Lovinescu, Pragul. Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 177

Vizită la preotul Bizău, văd câteva tablouri frumoase, află că stampele japoneze s-au găsit multe la anticariatele bucureștene, între 1.500 și 8.000 de lei. Se poate cumpăra avantajos și pictura lui Vânătoru. Casa părintelui, prea încărcată. (...) Inspecție la Baia Mare, Drum reconfortant, citit tot

timpul cartea lui Livius (mereu subtil, excepțional), privit peisajul: ploi rezezi, soare, culori din Ciucurencu. Așteptat la gară. Seara, la Moldoveni, unde văd un foarte bun peisaj de Bochiș, care acum e în Franța.

Mircea Zăciu, Jurnal IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 441

La Beijing, studenții au manifestat în timpul vizitei lui Gorbaciov. Mișcarea lor a antrenat un milion de persoane în Piața Tien An Men. E evoluție de necrezut. Șefii comuniști s-au dus să viziteze pe greviștii foamei la spital. Această „chinezărie” va duce ora la sfârșitul comunismului în China?

Sanda Stolojan, Nori peste balcoane. Jurnal din exilul parizian. Traducere din franceză de Micaela Slăvescu. Revizuită de Sanda Stolojan, București, Humanitas, 1996, p. 298

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„Eu vreau să fiu Ceaușescu!“

La un moment dat, în copilărie am vrut să ajung cowboy. Curajul pistolarilor mai mult călare decât pe jos mi se părea fascinant, bătăile fără pic de sânge din burari erau foarte amuzante, așa că visul meu a curs firesc, până-ntr-o zi, când cineva hain mi-a deschis ochii: „Bă, picuile, știi tu ce e aia cowboy?”. „Nu.” „Înseamnă vâcar, bă! Așa sunt vâcarii la americani”. Și gata cu visul. Nu se cădea să ajung un amărât de vâcar român fără cal, fără pistol, zilnic învărtind lopata prin balebăg.

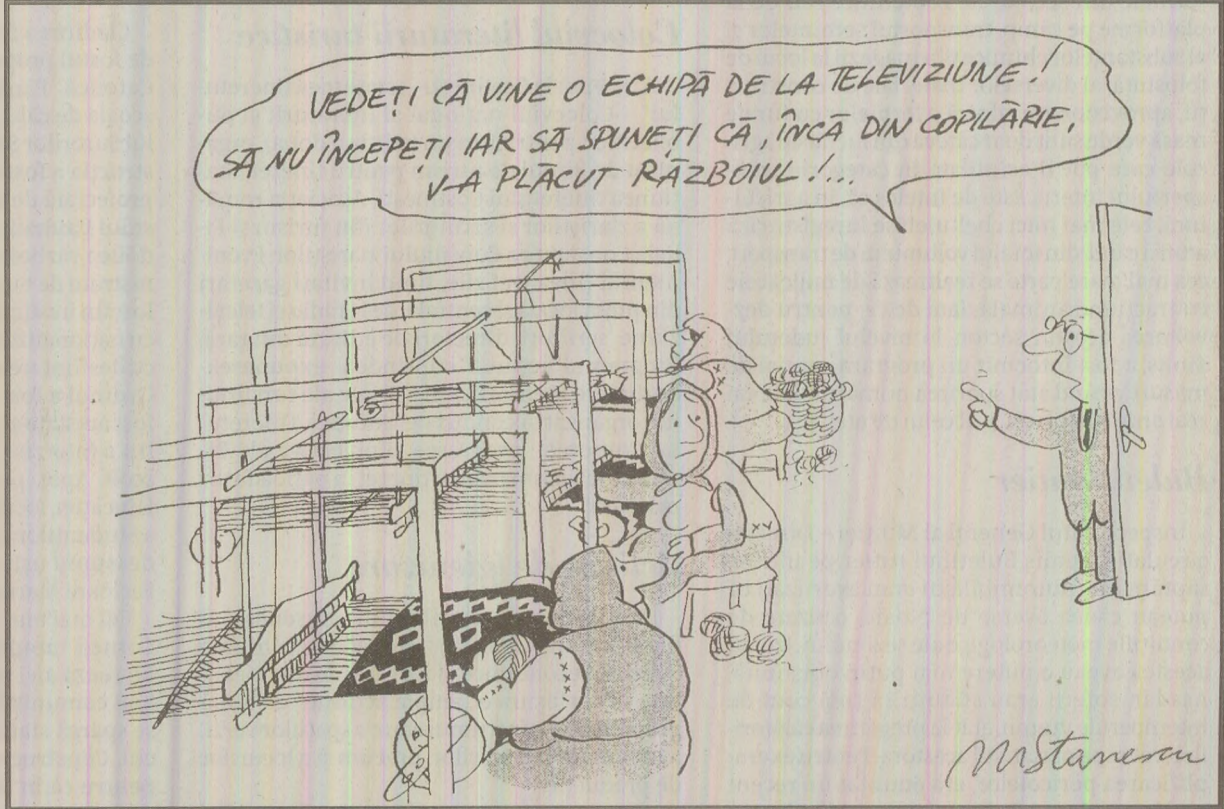
Mai degrabă indian. Dar visul cu indianul n-a ținut nici cât cel cu vâcarul, căci am aflat de treaba cu scalp-parea, chestie ce m-ar fi depășit, fără indoială. În plus, chiar dacă nu mi-ar fi fost groază de sânge, jupuirea oamenilor de la frunte spre ceafă nu era o indeletnicire potrivită pentru un băiat slăbuț și bolnă-

vicios, căci se puteau întâmpla multe. Asta mi-am dat seama din prima. Inginer ca tata nu era nici o distracție, medic, așa cum voia mama, nici atât.

După un timp – să fi avut vreo 5 ani –, am înțeles cu adevărat cum merg lucrurile pe lumea asta și am ales calea cea bună: „Vreau să ajung Ceaușescu!”.

Bineînțeles că toți se prăpădeau de râs când mă auzeau, dar de comentat nu prea comentau, căci se putea interpreta orice. Eu eram tot mai nedumerit de motivele pentru care oamenii se distrau așa de tare. Nu era Ceaușescu tăcutul tuturor copiilor? Cărmaciul? Nu era toată ziua pe buzele tuturor celor de la televizor? Nu lui îi mulțumeam în versuri pentru copilăria minunată ce-o trăiam?

(Continuare în pag. a II-a)

GÂLCEVILE DIN PARTID, ÎN DOCUMENTELE VREMII

(Urmare din pag. 1)

Actul trei

În fața comisiei de anchetă, conform documentului aflat la Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond CC al PCR – Cancelarie, dosar 46/1989, Florea Dumitrescu s-a disculpat în 18 mai 1989 astfel:

„În legătură cu Raportul de verificare al Comisiei de anchetă numită prin Decretul prezidențial Nr. 46 din 6 aprilie 1989, menționez următoarele: Doresc să subliniez că, în întreaga mea activitate, am acționat permanent pentru înfăptuirea politicii partidului și statului în domeniile de care m-am ocupat, să traduc în viață sarcinile, indicațiile și orientările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, să aplic întocmai hotărârile de partid și legile țării.

Raportul întocmit de comisie reflectă corect faptele așa cum s-au petrecut ele. Am semnat Raportul din decembrie 1987 privind „Situația financiară a unor unități economice și propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea activității acestora”, precum și Raportul privind „Situația plătilor restante ale unităților economice la data de 30 noiembrie 1988 și propuneri pentru lichidarea acestora”, ținând seama de următoarele:

Unitățile economice de stat cu cont la Banca Națională livraseră în cursul anului 1987 și, respectiv, 1988, pe bază de contracte, cooperativelor agricole, diverse materii prime și materiale, ca: îngrășăminte chimice, energie electrică, combustibili și altele, produse livrate și chiar consumate, necesare îndeplinirii planului de producție, fără ca acestea să le plătească, din lipsa de fonduri. Ca atare, cooperativele

agricole, în momentul când s-au prezentat la Guvern rapoartele privind plățile restante, erau deja datoare unităților de stat furnizoare, cărora le creau greutăți financiare prin neplata livrărilor efectuate, conform contractelor. În Rapoartele menționate mai sus, pentru care s-a primit aprobarea Guvernului, s-a precizat expres situația plătilor restante ale unităților agricole cooperatiste și s-a făcut propunerea ca numai plățile pentru furnizori ale acestor unități să intre în compensarea datorilor reciproce.

Acordarea de credite cooperativelor agricole de producție în decembrie 1987 și 1988 s-a făcut, așa cum am arătat, pentru achitarea unor datorii existente deja, pentru stingerea unor obligații create în cursul anilor respectivi prin efectuarea unor cheltuieli de producție și neacoperite cu veniturile cooperativelor. În fapt, s-a înlocuit o datorie existentă a unităților agricole cooperatiste față de unitățile economice de stat cu una bancară.

Este adevărat însă că mi-a scăpat și mie din vedere faptul că trebuia să menționăm în rapoartele prezentate spre aprobare necesitatea elaborării unui proiect de Decret al Consiliului de Stat pentru acordarea creditelor prevăzute pentru unitățile agricole cooperatiste. Măsurile cuprinse în Raportul Comisiei vor contribui la îmbunătățirea activității unităților agricole cooperatiste, vor întări ordinea și răspunderea în aplicarea legilor statului. Regret ceea ce s-a întâmplat; am tras toate învățămintele din criticile Conducerei și din verificările făcute de Comisie și voi ține seama de ele în munca mea. În activitatea viitoare voi acționa cu toată răspunderea pentru realizarea în spirit revoluționar a sarcinilor ce-mi vor reveni, cu respectarea strictă a legilor țării.”

Dr Petre OPRIS

Florea Dumitrescu a fost guvernator al BNR în perioada 1984-1989

FOTO: Ilarion ȚIU

JURNALUL OMULUI SIMPLU

(Urmare din pag. 1)

Dubitațiile mele n-au găsit răspuns o perioadă. Pur și simplu nu pricepeam ce e de răș că-mi aleg drept model pe însuși Modelul. Păi dacă nu el, atunci cine?

Singura explicație pe care am scornit-o era că adulții își manifestă prin râsul acela, oarecum batjocoritor, neîncrederea în ceea ce pot eu să ajung. Raționamentul era următorul: evident, Tovarășul e vârful vârfulor și este extrem de greu să fii ca el. Iar pentru un copil e și mai greu. Deci lumea nu crede că eu sunt capabil să ajung ca Ceaușescu!

Am început să strâng tot felul de argumente cum că de ce n-aș putea, argumente care mi-au folosit foarte mult într-o discuție din tren. Mergeam cu mama de la București la Iași.

Ritualul în călătorii era următorul: cum mă urcam ceream mâncare, apoi mă puneam pe vorbă. Și vorbeam cu toată lumea, îi chestionam despre familii, muncă, prieteni, practic le făceam dosarul. În compartiment cu noi era și un domn, care, probabil plictisindu-se, a început să-mi răspundă. Discuția a evoluat și inevitabil s-a ajuns și la „Ce vrei să te faci când o să fii mare?”

„Vreau să mă fac șef de stat. Vreau să fiu Ceaușescu!” Omul a început să rădă, lucru care m-a deranjat. „Păi cum să te faci șef de stat? Acum e Ceaușescu!” l-am explicat foarte clar că, până o să mă fac eu mare, n-o să mai fie șef de stat sau o să-l dau jos.

Domnul a trecut repede peste chestia cu datul jos și a schimbat strategia. Acum era cazul să mă convingă că nu sunt capabil să fiu ca Ceaușescu. „Păi,

Ceaușescu a învățat mult, e greu să fii ca el. Tu vrei să înveți așa mult? Vrei să mergi la școală?” Ei, dar nu mergea așa ușor cu mine. Cine se credea așa să mă deturnez? Și i-am trântit-o scurt. „Cum a învățat? O fac cizmar! Știu eu de la vărul meu, Cezari!” Argumentul a fost zdrobitor și tipul a tăcut. M-am bucurat că reușisem să-l bag mințile-n cap și l-am lăsat în pace. Înainte să coboare, i s-a adresat mamei, întorcându-și reverul sub care era lipită – mi s-a părut mie – o hârtie care a speriat-o. „Doamnă, aveți grijă ce vorbește băiatul, că eu sunt om, dar dacă întâlniți un căpos, puteți avea probleme!”. Ce mi-a spus mama apoi nu mai știu, cert este că am înțeles că nu e bine să-i contrazici pe oamenii mari. Mai ales pe ăia care au bilețele prinse sub rever.

Dan CÂRLEA

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

La librărie pun cărți „deoparte” și iau presa, că s-a întors coana Sandală. Ii telefonez lui Petre Bănești să se descurce cum poate și să ne aducă icre, din pământ, din iarbă verde și, dacă se poate, din pește de la baltă. În România literară, Ileana Berloga scrie despre „înnoirea genului comic”, Traian Podgoreanu despre „perspectivă filosofică și creație literar-artistică”, C. Culeșan despre Radu Tudoran, Paul Caravia despre „interpretări teoretice ale culturii”, Bogza continuă cu tabletele, Țoiu cu „Creangă”, Eugen Simion numai cu Marta Petru.

Versuri ca lumea de Ioanid Romanescu. Am motive de luminare sportiv. Chiar și „simpozioanele omagiale”, când aud de ele, imi creează o stare de plăcere sado-masochistă, mai ales că sunt nume respectabile ale literaturii române: Ion Arieșanu, Olimpia Berca, Livius Ciocărlie, Eugen Dorces-

cu, Alexandru Jebeleanu, Simion Mioc, Ivo Muncian, Mircea Șerbănescu, Eugen Todoran, Gheorghe I. Tohăneanu, Cornel Ungureanu, Smaranda Vultur. Nu reiese în ce constă „simpozionul omagial”, doar că a participat și tov. Vasile Bolog, secretar C.J. Timiș al PCR... Alte demonstrații la Chișinău. Simion Grosu și alți „conservatori” din nomenclatură strigă: „Nu! Nu! Nu!” introducerii alfabetului latin...

C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție la Editura Libra

Mi se pare că Gorbaciov a început să se lase înțeles. Între altele, prin analogie cu Deng Xiaoping. S-a crezut că Deng ar fi liberal. De fapt, nu ca oamenii să trăiască altfel, să respire mai liber l-a interesat. A vrut, cu mentalitate imperială, ca sistemul să fie mai eficient, țara mai puternică, și a înțeles că pentru asta trebuie să facă reforme, să dea niște înlesniri. Când s-a văzut că studenții erau decși, dar nu voiau mai mult decât dialog, dacă

ar fi fost cât de cât liberal ar fi acceptat. Așa, când s-a îngroșat gluma, le-a dat la cap. Iar speranța pe care i-au pus-o studenții chinezi în Gorbaciov este de un comic trist. El, care, evident, conduce totul, și-a făcut un soviet suprem cum îi convine: cu câțiva protestatari ca să facă gălăgie și să impresioneze favorabil Occidentul și cu destul de mulți stângiști ca să „nu-l lase” să înainteze prea repede. Întrebarea este dacă nu va fi ucenic vrăjitor. Dacă nu declanșează un proces care nu va mai putea fi oprit.

(Greșeam. Cu excepția ultimei fraze, în privința lui Gorbaciov greșeam. Odată procesul declanșat, a condus din ce în ce mai puțin, iar spre sfârșit, deloc. Însă n-a făcut mare lucru ca să se salveze. L-a interesat mai mult ca ce începuse să continue decât să se salveze pe el. O mutație extraordinară în mentalitatea unui conducător din Est și chiar în general.)

Livius Ciocărlie. Paradisul derizoiu. Jurnal despre indiferență, București, Humanitas, 1993, p. 49

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Era vorba despre o inițiativă de lungă durată, prin finalizarea căreia urmau să se realizeze produse în valoare de 300.000 de lei.

Hidrocentrala de la Drăgănești a crescut în putere

La Hidrocentrala de la Drăgănești (jud. Olt) a fost dat în folosință al patrulea grup de 13,25 MW, majorând capacitatea de producție a instalației la 53 MW. Alături de obiectivele de la Ipotești și Frunzaru, această hidrocentrală era a treia construită pe cursul navigabil al Oltului.

La CAP, cu calul și căruța

Conform documentelor de partid, agricultura românească se afla la cele mai înalte standarde în lume. Optimismul oficial nu se întâlnea și pe teren, unde responsabili CAP-urilor aveau de înfruntat dispozițiile aceluiași partid privind economia de combustibil. Astfel că era de preferat transportul cu căruța, după cum își sfătuia cititorii Drapelul Rosu, organul județean al PCR Timiș: „Manipularea furajelor și transportul gunoierului în plat-formele din sectoarele zootehnice sau de la platforme pe câmp, transportul semintelor și al substanțelor chimice din magazine la locul de folosință, al diverselor materiale de construcții, aprovizionare zilnică a femeilor cu furaje masă verde sunt doar câteva din lucrările agricole care pot fi asimilate în categoria transportului intern. Este de înțeles că, în agricultură, cele mai mici cheltuieli se înregistrează atunci când, din totalul volumului de transport, cea mai mare parte se realizează de mijloacele cu tracțiune animală. Iată de ce, pentru dezvoltarea acestui sector, la nivelul județului Timiș, a fost întocmit un program special de măsuri vizând atât sporierea numărului de cai și al animalelor, cât și al celui de atelaje”.

Buletin rutier

Inspectoratul General al Miliției – Direcția circulației a emis Buletinul rutier pe ultima săptămână. Automobilistii erau avertizați că puteau cădea averse de ploaie, cauzate de condițiile meteorologice ale sezonului. Izolat, acestea aveau o putere mai puțin obișnuită. Așadar, șoferii erau sfătuiți să țină cont de interperierile vremii, atât la pregătirea călătoriilor, cât și pe parcursul acestora. Pentru exemplificarea pericolului, era enunțat un recent caz de accident: „Se înnoptase când în locali-

tatea Românești, jud. Botoșani, a început o ploaie torențială însoțită de descărcări electrice violente. Un automobilist cărui prudența i-ar fi cerut să oprească pentru o vreme, așa cum a procedat majoritatea conducătorilor auto aflați în aceeași situație, și-a continuat însă drumul. La un moment dat s-a speriat de o descărcare electrică puternică și, orientându-se greu prin perdeaua de apă și întuneric, a pierdut controlul mașinii, pilotată cu viteză neadekvată, și s-a izbit de un copac, pierzându-și viața și rănlind grav o pasageră”.

Educația tineretului

În cadrul „Săptămânii activității ideologice și politico-educative” organizate în orașul Târgu-Frumos (jud. Iași), la Fabrica de încălziminte „Aurora” a avut loc o dezbateri cu tema „Forme și metode eficiente pentru educația juridică a tineretului, în scopul prevenirii manifestărilor antisociale”, găzduită de Centrul de cultură și creație „Cântarea României”. Evenimentul a fost urmat de vizionarea unui film documentar pe această temă. Tot la Târgu-Frumos, în cadrul Întreprinderii de tricotaje, s-a desfășurat întâlnirea lucrătorilor cu brigada științifică, în cadrul unei dezbateri cu tema „Problemele dezarmării și păcii în concepția PCR a tovarășului Nicolae Ceaușescu”.

Colocviul literaturii turistice

A început la Costinești – „stațiunea tineretului” – Colocviul național al literaturii și publicisticii pentru turism (ediția a doua), organizat de Biroul de turism pentru tineret, Stațiunea tineretului Costinești, Asociația română a ziaristilor și scriitorilor din turism și Filiala Constanța a Consiliului ziaristilor. Evenimentul ținea trei zile, fiind invitați gazetari din presa locală și centrală, de la radio și televiziune, scriitori, directori de editură din țară. Programul acțiunii cuprindea: expunerea-dezbateri „Semnificații actuale ale turismului, organizat și condus de Uniunea Tineretului Comunist, programe și obiective ale Biroului de turism pentru tineret în perioada următoare”.

Acțiune de igienizare

Din inițiativa Comitetului orașenesc al femeilor din Vulcan (jud. Hunedoara), în toate unitățile economice și instituțiile din localitate se desfășura o „amplă acțiune” de bună gospodărie și înfrumusețare a spațiilor verzi, a incintelor și clădirilor, precum și a locurilor de producție.

Ilarion ȚIU

Primul-ministru maghiar, Miklos Nemeth, acuza România de „vicierea drepturilor omului”

Raportul Ambasadei României la Varșovia către Ministerul Afacerilor Externe
Tovarășului Nicolae Mihai – CC al PCR, Tovarășului Constantin Oancea, DRI,

În legătură cu vizita primului-ministru al RP Ungare, Miklos Nemeth, în RP Polonă, la invitația primului-ministru, M. Rakowski, vă informăm:

La data de 15 mai a.c., premierul maghiar a fost primit de primul secretar al CC al PMP, W. Jaruzelski, ocazie cu care în discuții au fost abordate probleme ale cooperării bilaterale, precum și aspecte ale problematicei internaționale. S-a făcut, de asemenea, o informare reciprocă cu privire la restructurarea funcțiilor mecanismelor economice ale celor două țări și introducerea reformelor social-politice.

S-a accentuat asupra convergenței soluțiilor reformatoare din cele două țări, ceea ce oferă perspective favorabile intensificării problemelor-cheie cu care se confruntă cele două țări. M. Nemeth s-a întâlnit, de asemenea, cu omologul său M. Rakowski. La întrevedere, care a avut o durată de trei ore, cei doi premieri au exprimat intenția dezvoltării

în continuare a relațiilor dintre cele două țări, remarcându-se asemănarea punctelor lor de vedere. Întâlnirea s-a concentrat, de asemenea, pe discutarea unor aspecte ale situației internaționale, îndeosebi cooperarea Poloniei și Ungariei cu țările europene, relațiile celor două țări cu CEE și cooperarea în cadrul CAER. Cei doi premieri au accentuat că este necesar să se dezvolte cooperarea în cadrul CAER și să se producă o schimbare în sistemul financiar care guvernează raporturile economice dintre țările membre.

În cadrul unei conferințe de presă, M. Nemeth a menționat că scopul vizitei sale a fost acela de a se familiariza cu procesul de transformări care se desfășoară în Polonia și pe care Ungaria îl urmărește cu interes. „Scopurile noastre sunt identice sau apropiate, nu ne putem însă da unii altora soluții. Fiecare țară trebuie să-și fructifice experiența și să-și creeze propriul model de dezvoltare, care să aibă la bază realitățile proprii.”

Referindu-se la relațiile economice bilaterale, premierul maghiar a arătat că acestea sunt foarte strânse, dar că încă mai sunt multe de făcut.

Relațiile în cadrul CAER sunt, potrivit aprecierii lui Nemeth, depășite, îndeosebi în ceea ce privește mecanis-

mele financiare. Referindu-se la similitudinile transformărilor care au loc în Polonia și Ungaria, s-a arătat că cea mai vizibilă este orientarea spre o economie de piață. S-a apreciat că „Masa rotundă” a reprezentat un eveniment istoric care a permis normalizarea relațiilor sociale și a facilitat implementarea reformelor.

Ultima întrebare, formulată de un ziarist indian, s-a referit la stadiul relațiilor ungaro-române. Nemeth a arătat că relațiile dintre cele două țări în ultimul an s-au înrăutățit „nu din vina noastră”. Vicierea drepturilor omului afectează – potrivit aprecierii premierului maghiar – nu numai naționalitățile maghiară și germană din România, ci însuși poporul român. „Am formulat și am transmis conducerii de la București propuneri concrete. Suntem deschiși în continuare pentru discuții”, a conchis primul-ministru ungar.

Ion Teșu

17 mai 1989, ora 12:30

Document din volumul: 1989 – Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de Dumitru Preda și Mihai Rețegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 60-61

Partidul, studenții și călugărițele

La „Casa de Cultură a Studenților” din Timișoara, portretul lui Ceaușescu a fost ascuns în baci, deoarece tovarășul avea doar o singură ureche vizibilă

Au făcut un cofraj de ghips peste care au turnat un strat subțire de beton. Cu asta au învelit statuia. Când au venit cei de la Securitate să vadă dacă s-a executat ordinul, în locul Mariei și al lui Iisus era doar o coloană dreptunghiulară de beton. Așa i-au pălălit pe securiști”, povestește Oliviu Cornea. Imediat după 1989, masca de ghips și beton a fost dată la o parte, iar statuia religioasă și-a reluat locul pe fațada fostei școli de maici.

Evadați în timp

Casa Studenților a devenit un punct fierbinte pentru miile de tineri care studiau la Timișoara. Cele mai căutate erau atelierele de fotografie, cerul de dansuri, dar mai ales trupele de teatru, locul unde se putea improviza și se putea strecura bășcălia studentescă. În clubul de la ultimul etaj funcționa un atelier de teatru care era folosit, sub diverse pretexte, pe post de discotecă. Aveam magnetofon, boxe, trupe de rock, semafoare care se făceau la fabrica Elba, pe post de

orgă de lumini și chiar și un glob cu oglinzi. Ce mai, discotecă în toată regula. Problema era că de fiecare dată trebuia inventat un motiv serios pentru a putea încinge serile, pe care îl trimiteam spre aprobare în scris direcțiunii de la Casa Studenților”, a declarat fosta studentă Mărioara Stănescu. Cea mai mare atracție era sala de spectacole de la parter, care se folosește și astăzi, dar și câteva boxe din subsol, unde repetau trupe de muzică, dintre care unele au ajuns celebre.

Interesant este că, spre deosebire de alte instituții, aici s-au păstrat foarte multe obiecte din perioada comunistă. Există o întreagă arhivă cu fișe de date personale ale profesorilor și ale studenților care activau la această casă de cultură. „După 1990, unele dintre fișele astea, în care se scria totul, de la părinți la studii și la ce activități făcea la ce festivaluri și prin ce țări mergeai, au dispărut. Majoritatea fișelor dispărute sunt ale unor oameni cunoscuți astăzi. De exemplu, aveam dosarul lui Florin Călinescu, actorul timișorean pe care îl știe toată

lumea, dar și ale altor oameni care azi lucrează în teatru, la televiziuni. Nu mai sunt...”, ne-a spus un fost angajat al Casei Studenților. Aici s-au păstrat și mii de acte contabile, diplome primite la festivități din România și din străinătate, dar și drapelule de mătase roșie cu franjuri galbene, care purtau siglele UTC și ale brigăzilor artistice studențești.

Piesele de rezistență

Împreună cu tâmplarul veteran Oliviu Cornea și cu tânărul director Sorin Popescu am descoperit în spălătoria din spatele clădirii două tablouri imense cu Nicolae Ceaușescu. „Nu imi mai amintesc exact cine le-a pictat, oricum se lucra în echipă și pictatul îl coordona o doamnă de la Uniunea Artiștilor Plastici. Au lucrat mult la ele. Gândiți-vă că ambele au dimensiunea de 2x3 metri. S-a lucrat la ele „chirurgical” pentru ca Tovarășul să iasă cât mai aproape de realitate. Tablourile le-au pictat ca să fie puse pe fațadă de câte ori era o vizită importantă sau erau spectacole de 1 Mai ori de 23 August. Problema e că nu s-au folosit niciodată, pentru că era Ceaușescu în varianta de portret cu o singură ureche și apăruse bancul ăla cu „Cine șade pe perete și își arată o ureche?”. Și atunci le-am ascuns în magazine. Mă mir că au mai rezistat. Nici nu știu exact dacă sunt pe inventar sau nu”, a mai spus Oliviu Cornea. Dacă toate aceste relice au rezistat mai bine de jumătate de secol, problema care îi roade acum pe cei de la Casa Studenților este unde se vor muta, după ce clădirea a fost retrocedată ordinului Surorilor Sărace de Notre Dame. „Nu ne putem muta chiar oriunde. Trebuie să avem scenă, săli mari pentru ateliere și dotări pentru cercurile de fotografie și teatru, care sunt chestii specifice. Suntem la mâna sorții, de aceea, studenții au și lansat programul «Salvați Casa de Cultură a Studenților». Să vedem ce iese. Sau va trebui să ieșim noi pe stradă”, a tras concluzia Sorin Popescu, directorul Casei Studenților.

Mircea OPRIS

DOINA CORNEA A FOST BĂTUTĂ DE MILIȚIANUL CE-O PĂZEA

(Urmare din pag. 1)

Era cunoscut Tinu ca avocat, poate-l știa de la Tribunal sau stătea pe-aici, prin cartier. Și-i spune: „Nu vă este rușine, domnule Iuhas? Milițianul o bate pe soția dumneavoastră și dumneavoastră vă plimbați, în loc să stați acasă s-o apărați?”. Și Tinu: „Ce bătaie, ce milițian, ce vorbiți, doamnă?”. A venit repede. Și s-a dus la milițian și-i spune: „De ce mi-ai bătut soția? Să știi că ai să plătești pentru asta, am să fac plângere”. Și spune milițianul: „Eu n-am bătut-o!”. Tinu vine înăuntru și mă găsește. Deja începuse să mă doară, tot corpul parcă era în flăcări și roșie pe unde m-au prins de mână, coapsa... Nu puteam respira, mă dureau genunchiul... „Hai la medic. Vrem să ieșim! – Nu-i voie!” Tinu îl cheamă pe Herțea. „Nu-i voie!” Atunci stăm acasă. Și nici a doua zi nu ne-au lăsat. Și a treia zi îi spune: „Uite, soția mea nu mai respiră. O să plătiți dacă i se întâmplă ceva”. Cred că s-au speriat un pic și ne-au dat voie să mergem la medic. Am mers la un prim medic aici în cartier, la doctorul Duma. Mă privește, mă examinează și spune: „Eu pentru respirație și genunchi nu pot să... știți, ar fi bine să mergeți la Medicina Legală”. Și ne-am luat cu Tinu de mână, ne-am dus la Medicina Legală, unde era doctorul Moșoiu, prenumele nu-l știu, român cu nume maghiarizat, cum e și soțul meu (răsete). Îmi ia actele, vede că sunt Doina Cornea, s-a făcut că nu știe cine e Doina Cornea. Un pacient, altceva nu-l interesa. A luat centimetru și fiecare vânătaie mi-a măsurat-o, în lung și-n lat. Erau vreo 17, uite că țin minte, că am trimis la Europa liberă certificatul. Cea mai mare era de 16/9 cm, asta pe coapsă. Cizma... Nu mi-a dat în rinichi, în ficat, aici eram întreagă și bine. Dar eram plină de vânătaii, mai mici sau mai mari, pe brațe și pe picioare, și-n cap cucuie... Bun. Pe toate le-a măsurat și mi-a întocmit certificatul medical. După aceea mi-a spus că el știa, de aceea nu m-a întrebat cine m-a bătut, ce s-a întâmplat, nimic. Bătaie a constat, urme de bătaie. Spune: „Dar soțul dumneavoastră?”. Răspund: „Nu dansul, m-a bătut” (răsete).

Și când ați trimis la Europa liberă?

D.C.: După o săptămână a venit cineva de la o ambasadă. La mai puțin de o săptămână.

Veseli în anii '70

FOTO: Arhiva personală Doina Cornea

Ei puteau intra? (...)

D.C.: Cereau voie. Ați citit cartea lui Dennis Deletant, că el explică. Cereau voie. Eu am întrebat: „Cum veniți? – Păi, simplu: anunțăm Guvernul României, Ministerul de Externe și pornim!” (...)

Și puteați să dați telefon?

D.C.: Nu, nu puteam. Mi-a spus ambasadorul: „Doamnă, noi vă putem proteja cu condiția – și trebuie să-mi promiteți – că în fiecare joi, orice s-ar întâmpla, veniți la Telefoane la ora 11:00, pentru că atunci noi așteptăm telefonul la Ambasadă. Dacă sunteți cumva bolnavă, să vină soțul dumneavoastră sau fiul dumneavoastră, cineva să vină, totdeauna, joia la 11:00. Și, dacă primim legătura, e-n ordine. Dacă nu telefonăm, intervenim la Ministerul de Externe, să ne dea voie să vorbim.

A funcționat sau nu?

D.C.: A funcționat sporadic. Dar de câte ori am putut vorbi? Să zicem, într-un an, de vreo cinci ori, în celălalt an, iarăși cam așa. Mai mult de zece ori nu am putut să vorbim cu ei. Și mai puțin de zece ori! Dar, dacă se acumulau săptămâni și eu nu vorbeam, veneau ei. Cereau voie să vadă în ce situație sunt, dacă mai exist, dacă...

Și asta a fost situația când au venit atunci?

D.C.: Și au venit și (râde)... Erau foarte draguți, sunt și acum în corespondență cu secretarul II al Am-

basadei franceze, Pascal Delumeau. Și i-am povestit cum m-a bătut milițianul, ba l-am întrebat: «Domnule, vreți să vedeți?». I-am arătat (râde) vânătaia mare de pe coapsă și cele de pe brațe. S-a uitat și el. Erau,

Milițianul care a bătut-o pe Doina Cornea în ziua de 18 mai 1989

FOTO: Arhiva personală Doina Cornea

RESTITUIRI

DUMITRU IUGA A FOST INTERNAT LA SPITALUL PENITENCIARULUI JILAVA

D.S.S. - U.M. 0632/5 A/1 Buc
Strict secret
Primește Mr. Zbârlea Gheorghe
Ex.unic
Inf. det., „Nistor Vasile”.
Spital penit. Jilava.
Nr. 00108/ din 17.05.1989
Notă informativă

Referitor la deținutul Iuga D-tru condamnat la 6 ani închisoare pentru complot venit în cameră în urmă cu una săptămână și pot informa că așa cum am fost instruit nu am manifestat curiozitate și nu i-am adresat întrebări cu privire la fapta comisă și situația sa actuală lăsându-i inițiativa.

Este convins că a fost internat pe secția cronici datorită unor dureri abdominale cu intermitență, susținând că el practic nu a solicitat să fie internat la penitenciarul spital dar a fost trimis de la Aiud aicea căutând să

înțeleagă scopul acestei transferări.

A relatat că execută pedeapsă de aproape 6 ani urmând să se elibereze la termen în luna septembrie a.c.

Din punct de vedere al regimului de penitenciar ar fi preferat să rămână la Aiud întrucât aici nu poate fuma.

Este foarte rezervat în discuții și nu a manifestat curiozitate pentru a afla situația mea juridică, familială, etc.

În cameră este liniștit dar a afirmat că pentru țigări ar fi în stare să intre în regim de refuz de hrană. A mai relatat că a mai fost anchetat de mai multe ori la organul de securitate pentru faptele comise.

Anterior arăstării a lucrat la Televiziunea Română.

Nu a încercat să intre în relații cu plantanoalele de pe hol și nici discuții neprincipiale cu supraveghetorii.

Cu privire la intențiile de viitor a

relatat că intenționează să-și refacă sănătatea distrusă în penitenciar.

Semnează Nistor Vasile

Nota ofițerului C.I.M.

Iuga Dumitru condamnat C.S.S. lucrat prin dosar urmărire informativă (DUI), „Iorgu”. Este venit de la penitenciarul Aiud pentru tratament la spital. Va fi eliberat la 09.09.89.

Sarcini

Va căuta să stabilească noi date despre intențiile sale de viitor.

Măsuri

Verific prin P.S. „Damian”. Exploatarea la DUI, „Iorgu”.

Semnează Maior Zbârlea Gheorghe

Trimiteti materialele obținute despre obiectiv la B2 Cluj.

Semnează căpitan Breazu Petre

Extras din dosarul de urmărire informativă a lui Dumitru Iuga, provenit din arhiva CNSAS

ARTICOLUL ZILEI

SCRIERI DESPRE ROMÂNI

Un pelerin balcanic, ce s-a îmbogățit în prima jumătate a secolului trecut pe meleagurile românești, pe numele său Evanghelie Zappa, venind din Sud către acest pământ al făgăduinței, și-a mărșărit niște gânduri surprinzător de sincere într-o carte apărută la 1847, în traducere românească, la tipografia Iosef Kopaining. Din câte se înțelege, pe autor îl leagă recunoștința față de tărâmurile de adopțiune, indeosebi de oamenii de prin partea locului străduindu-se să dovedească realele calități ale acestei populații blajine și foarte primitoare. El fusese, cândva în tinerețe, ostaș sau mercenar, de altfel locuitorii îi spuneau căpitanul, „și luase la început în arendă terenuri, și folosind mâna de lucru a băștinașilor, și-a agonisit în decursul timpului o avere impresionantă. Zappa a dezvăluit întregul mecanism al exploatarei și poverilor ce apăsau pe români în acele vremuri.

El ține de rău pe oricine nu recunoaște nesfârșita bunătate, față de toți, a românului care irtă...”. El arată contrastul existent între acești țărani de omenie și alți oameni de aiurea, care i-au făcut, altădată și în alte locuri, mult rău, atât lui cât și alor săi. Evanghelie Zappa aduce, drepte laude despre nația română”, arătând față de ei „prinosuri de recunoștință ce-i e dator”. Spre a contracara pe majoritatea profitorilor străini care încercau să-i ponegrească pe cei de pe urma cărora se căpătuiau,

sugându-le viaga și mai ales disprețuindu-i, Evanghelie Zappa scrie: „Acești români, când îi va judeca cineva fără patimă, cu bună cunoștință și fără părtinire îi va găsi mult mai buni decât mai multe alte nații și având și talente pentru care li se cuvine dragoste și recunoștință”...

„În inimile românilor vedem înrădăcinată depărtarea de orice prigonire, ospitalitatea, îndurarea și, mai presus de toate, ura către vărsarea de sânge.”

Autorul continuă: „O, cât de vrednici de respect și de iubit sunt acești români, domnilor, și cât îi suntem datori noi, străinii care locuim aici”, și, adăugând Zappa, adresându-se aceluiași străin nemulțumit: „Mai ales voi câți ați venit din acest neam sau din altele în circumstanțe mai prielnice, ori având măcar acel guvern asigurat în forme satornice de care se bucură românii de vreo cincisprezece ani încoace!”.

Prin urmare, avem de-a face cu o mărturisire deschisă, cu o observare cinstită a realității celor care, folosind bunătatea și ospitalitatea românească din toate timpurile, nu numai că au venit să-l exploateze pe țărăn, ci s-au încumetat cu totul nepermis să-l jignească și să nu-i recunoască adevăratele lui trăsături, după ce că pe atâția îi ținuse în spinare și-i umpluse de bani...

Eugen TEODORU
Săptămânala culturală
a Capitalei, nr. 19/1989

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Notă referitoare la Dan Hăulică, critic de artă, redactor șef al revistei Secolul 20

Mai 1989

Născut la 7 februarie 1932, în Iași, membru PCR, absolvent al Facultății de filologie și al Institutului de arte plastice, căsătorit, are un copil. În 1954, a absolvit Facultatea de Filologie din Iași și a fost încadrat ca preparator la universitatea din localitate. În perioada 1956-1958, și-a desfășurat activitatea ca redactor la „Gazeta literară” din București, de unde a fost transferat în funcția de cercetător la Institutul de istorie și teorie George Călinescu. În 1962, a fost încadrat ca redactor la ziarul Știința, iar în 1963 numit redactor-șef al revistei Secolul 20, după doi ani fiind președinte executiv al Consiliului audiovizual mondial pentru editarea și cercetarea artei.

În virtutea funcțiilor ce le deține, a efectuat mai multe călătorii în străinătate, prilej cu care a intrat în legătură cu elemente din emigrație, Eugen Ionescu și fiica sa, Marie France Ionescu. În emisiunile posturilor de radio reacționare sunt comentate pozitiv atitudinea și poziția sa. Întreține relații cu persoane din mediul literar-artistic, între care Andrei Pleșu și Lucian Pintilie. A manifestat lipsă de receptivitate față de indicațiile Consiliului Culturii și Educației Socialiste de a cuprinde în revista pe care o conduce materiale cu caracter militant și omagial. În 1988, nefiind de acord cu observațiile factorilor competenți referitoare la conținutul unor articole propuse spre publicare, a tergiversat mai multe luni apariția revistei, aspect pe care l-a comunicat legăturilor sale din emigrație, fiind exploatat de propagandă dușmănoasă.

Față de legăturile apropiate, a făcut comentarii negative la adresa unor aspecte ale politicii partidului și statului nostru în domeniul cultural.

S-a solidarizat cu diferite persoane impotriva cărora s-au luat măsuri pentru comentarii și acțiuni ostile, iar cu diferite prilejuri, atât la Uniunea Scriitorilor, cât și la Uniunea Artiștilor Plastici, a adoptat o poziție necorespunzătoare față de unele probleme ale activității în domeniile respective. Recent a semnat, alături de alte șase persoane, o scrisoare colectivă adresată Uniunii Scriitorilor, prin care se protestează față de măsurile luate asupra lui Mircea Dinescu. Este invitat frecvent la acțiunile protocolare organizate de reprezentanțele diplomatice străine, participând uneori, fără aprobare, motiv pentru care, la data de 25 martie, a fost sancționat de conducerea Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

Soția, lector la facultatea de limbi romantice de la Universitatea din București, este membru PCR. Au o fiică, elevă. Tatăl, fost funcționar la CFR, și mama, casnică, ambii decedați, nu au fost membri de partid. Are două surori: una medic, pensionară, membră PCR, iar cealaltă profesoară la Liceul de muzică George Enescu din București, nu este membră de partid.

Întreține legături de mai mulți ani cu Gheorghe Rădulescu, care apreciază revista ce o conduce. În situațiile când au apărut probleme în legătură cu conținutul necorespunzător al unor materiale propuse spre publicare în revistă. Dar Hăulică a solicitat sprijinul lui Gheorghe Rădulescu, care a intervenit în favoarea sa la conducerea Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

Document din volumul: Cartea Albă a Securității, Istorie literare și artistică (1969-1989), București, Serviciul Român de Informații, 1996

RADIOGRAFIILE CULINARE

Aripi de curcan cu miros de pește

Abia venisem de la muncă și-mi trăgeam sufletul, când în ușă îmi bate o vecină. Am deschis și, cât ai zice pește, m-a informat că la noi la magazin, adică la Alimentara unde eram arondați, „s-au băgat aripi de curcan”. Multumesc și-i spun că vin și eu, numai să mă schimb de țoale. Am ajuns la magazin, unde era o coadă de toată frumusețea. Aici, îmi zăresc vecina, care-mi făcea semne disperate. M-am instalat lângă ea. Eram trecută pe o listă, la numărul 20. Nici că se putea mai bine, în condițiile date. Am fost informată că marfă era destulă, că în curând va începe vânzarea și că dacă vom avea noroc nu vom avea limită de cantitate. Minunat! S-au îngrăbeat discuții pe teme diverse dar, parcă era un făcut, toate se învâneau în jurul mâncării. Zburau din toate părțile tot felul de rețete, care mai de care mai grozave. Dar cea care m-a intrigat pe mine a fost rețeta spusă de o bătrână: cum să faci ciorbă de tacă-muri de pui, care să aibă gust de ciorbă de vacuță! Intrigată, mă întorc și o întreb cum o face. Bătrâna îmi zice rețeta unei ciorbe de pui la care „pui și o mână de boabe de fasole. Să vezi ce gust îi dă! Zici că este de vacuță!”. Era să-mi cadă sacsoș! De ce dracu trebuia să aibă gust de vacuță dacă era de pui? „Brel, îi zic, Da’ dacă facem invers merge?” „Măi”, face bătrâna, „E mai aspră a de vacă!”, mă lămurii ea cum că nu... „Aha!”, mă dau și priceput și schimb subiectul cu vecina care tocmai se sfădea cu o doamnă care zicea că face cașcaval doar cu un ou.

Ceva s-a întâmplat mai în față, astfel încât a început o rumoare plină de neliniște. Intrase cineva în rând, fără să fie pe listă. Intrusul a fost alungat și am mai întors la rețete. Pentru mine nu erau prea interesante, întrucât aveam deja o bibliotecă întreagă, mai mult sau mai puțin explorată. Marfa a fost descărcată toată, absolut toată și usa magazinului s-a deschis ca să pătrundă în regatul visat. Treptat, treptat am, ajuns la galantar și am luat patru bucăți țepene, cu aspectul unor

relicve abia dislocate dintr-un ghețar al primei glaciațiuni, pe care le-am dus acasă plină de mândrie.

Două aripi am dosit în congelator. Pe celelalte două le-am lăsat în apă, până când am curățat zarzavatul și l-am porționat. Am scos oala minune și am vârat cu greu aripile care se semetău și nu-și găseau suficient spațiu, am pus apă și sare apoi, le-am dat la fier. Pentru că nu aveam ceva anume de făcut și pentru că începusem romanul „Chanji”, ca să-îmi būn utilul cu plăcutul, m-am pus pe citit, după ce am obligat ceasul să sune peste o oră. Căzută în toilă acțiunii romanului, trăind din plin atmosfera, nici n-am simțit când a trecut timpul și a sunat ceasul. M-am speriat cumplit! Am oprit focul și am depresurizat oala sub un jet de apă rece la chiuvetă.

Eram încă sub impresia mirosurilor de friptură de șobolan, servită în roman când, vecina cea cumsecade sună. O poftesc în bucătărie și o vad cu o față siderată. O întreb ce are și-mi zice: „Da’ ce-ai fierit pește?” „Nu, am fierit două aripi de curcan. Din cele pe care tocmai le-am cumpărat”, o lămuresc eu... „Păi, parcă miroase a pește fier!” „Mă zise ea incurcată. Am sesizat rapid că ea se învinovătea de faptul că adusese un aport mareț la procurarea unor asemenea minuni și am liniștit-o... „Dragă, am mai avut asemenea delicatese! Nu-ți face probleme! Las tu ce-ai procurat până acum, în cazul în care nu ai avut o asemenea plăcere?”

Biata de ea, era incurcată rău. Ca s-o-mai liniștesc, i-am povestit cum nevasta unui coleg de-al meu pre-lunga dintr-un pui: „supă cu găluște, ostropel, pulpițe fripte și pește prăjit!”. „Cum?” „Păi, tăia felioare subțiri de piept de pui, le tăvălea prin ou și făina amestecată cu puțin mălai, le prăjea repede în ulei încins și le scootea pe un platou. Arătau și miroseau la fel ca sprotul prăjit!” „Îi ziceu răzând. Vecina se mai destine și zise: „La dracu! O să ne bage făină de pește și-n prăjituri!”

Veronica BECTAȘ

Emisiunea despre cinecluburi – prea „murdară” pentru TV

O emisiune născută dintr-o „pedeapsă” a scos la iveală latura artistică a sindicatelor din România anilor ‘88-‘89: „Cinecluburile – prezență activă în munca politico-educativă”. Realizatorul Tudor Caranfil povestește că „eroarea” difuzării unui generic de film i-a adus „retrogradarea” la Redacția Film, iar de-aici s-a pornit la drum cu acest proiect. Proiect care a ținut puțin peste un an, întrucât, se pare, Tovarășa a fost nemulțumită de zgârie-turile de pe imagini. „Eu, în 1988, aveam în televiziune calitate de selecționer de filme. Oricât ar părea de frumoasă ca definiție, în 1988, era o treabă foarte neplăcută pentru că trebuia să alegi filme care să nu fie costisitoare, adică să fie din rândul cinematografiilor «frățești», cu care schimbam filmele. În ceea ce privește producțiile occidentale, care trebuia să fie și ele în program pentru că altfel publicul ne părăsea de tot, s-a început suprimarea generelor. Se ascundea astfel faptul că furam drepturi de difuzare”, își amintește Caranfil. Cum mecanismul tăierii generelor

s-a generalizat chiar și pentru peliculele care n-aveau probleme în ceea ce privește drepturile de autor, criticul Tudor Caranfil a fost pus în fața unui fenomen original. Trebuia să intre pe post un film ceh, al cărui autor suprapusese genericul peste începutul filmului: „Dacă tăiai genericul îl lăsa pe telespectator complet fără busolă într-o povestire care începuse deja. Era ca și cum ar fi apins mai târziu televizorul. Și n-am vrut să fiu părtaș la această idiotenie, oricum inutilă, pentru că noi nu aveam afaceri de drepturi cu cheii. Întrucât se făcea schimb de filme cu ei: noi le dădeam pe-ale noastre, ei ni le dădeau pe-ale lor”.

Decizia lui Tudor Caranfil a fost de a lăsa genericul, iar de aici s-a iscat un adevărat scandal, scandal care n-a fost pornit de sus, așa cum v-ați închipuit. „Filmul a fost difuzat fără probleme. N-a venit nimic nici de la CC, nici de la Cabinetul 1, nici de la Cabinetul 2. Nu! Niște oameni care voiau să iasă prin orice mijloace în evidență au început să facă scandal cum de-a intrat filmul fără generic, când se știe

foarte bine că e regulă ca filmele să fie date fără generic”, își amintește Caranfil. În urma judecății, criticul de film a fost retrogradat. De la departamentul Difuzare Film a ajuns la Redacția Film.

Din noua postură, Tudor Caranfil a propus o emisiune despre cinecluburi. În fiecare săptămână, timp de 30 de minute, erau prezentate filmele cinematografiilor. „O misiune destul de grea pentru că filmele erau foarte scurte și trebuia să le ordonez cumva. Era, totuși plăcut să o lucrezi pentru că aduceai servicii unei cauze cinematografice și unor oameni care doreau să fie artiști”, a mărturisit Caranfil. Cineclubiștii aveau libertate. Nu erau constrânși de cenzură.

„Erau subvenționați de sindicate și nefiind bani, mai ales în acea perioadă, trebuiau să scoată filmele cât mai ieftin. Lucrau pe o peliculă de 16 mm, nu de 35 – cum au profesioniștii –, care nu pornea de la negativ. Există o singură copie care trecea din vizionare în vizionare prin țară, în rândurile cineclubiș-

tilor, pe la întreceri și competiții ale cinematografiilor. Firește că, fiind una singură, pelicula era plină de zgârieturi și își pierdea calitatea. Din punct de vedere tehnic erau un dezastru după 20-30 de proiectii. Și tocmai atunci le preluam eu. Însă aceste imagini aparent deficiente din punct de vedere tehnic ale cinematografiilor compensau prin idei, foarte fertile, adeseori originale și uneori chiar remarcabile”, a adăugat Caranfil. Pentru a păstra farmecul peliculelor „prăfuite”, Tudor Caranfil a „zgârit” și genericul. Ceea ce a atras, se pare, nemulțumirea Eleni Ceașescu: „După vreun an și ceva de emisiune, Tovarășa de la Cabinetul 2 a întrebat ce se întâmplă pe la televiziune, de ies imaginile atât de murdare și de zgâriate. Eu nu știu dacă ea a văzut toată emisiunea, dar putea să pună întrebarea și la generic. N-a spus ea suprimați emisiunea. Dar, de cele mai multe ori simple întrebări erau luate drept indicații. Și atunci șefii noștri au scos emisiunea”.

Adriana PĂDURARU VĂDUVA

STEUAUA A PIERDUT FINALA CCE LA HANDBAL

Luna mai a anului 1989 a însemnat pentru handbalul românesc prezența echipei Steaua în finala Cupei Campionilor Europeni. Impulsionați și de faptul că, nu cu mult timp înainte, echipele feminine Știința Bacău și Olțchim Râmnicu-Vâlcea triumfaseră și ele în competițiile continentale, reușind să câștige Cupa Cupelor, respectiv Cupa IHF, băieții de la Steaua erau încrezători că vor aduce mult râvnitul trofeu în vitrina clubului militar, unde acesta mai poposise de două ori, în 1968 și în 1977. Legătura cu trecutul era asigurată de Radu Voinea și de Ștefan Birtalan, care pusese umărul la succesul din 1977, iar acum ajunseseră antrenorii echipei.

Având un lot valoros, majoritatea jucătorilor fiind oameni de bază ai naționalei, Steaua a defilat în drumul spre finală, reușind să câștige toate cele opt meciuri disputate: 28-23 și 40-19 cu Halk Bonkasi (Turcia), 25-21 și 28-21 cu IF Kolding (Danemarca), 26-22 și 27-21 cu Ortigia Siracusa (Italia), 24-23 și 29-22 cu HK Drott Halmstad (Suedia). În ultimul act, Steaua a întâlnit pe SKA Minsk, câștigătoarea ediției anterioare a Cupei Cupelor, echipă care concentra majoritatea jucătorilor din naționala Uniunii Sovietice, campioană olimpică la Seul, în 1988.

Primul meci al finalei s-a disputat la București, în Sala Polivalentă. Încurajați frenetic de peste 5.000 de spectatori, Vasile Stângă, Marian Dumitru, Adrian Ghimes, Dumitru Berbec, Paul Căciu și Virgil Niculae și-au impus jocul încă de la început. Portarul Vasile Tudor a prins și el o zi extraordinară, astfel că în minutul 33 tabela arăta un neverosimil 21-10 pentru Steaua. Abia spre final, când benzina „roș-albaștrilor” se cam terminase, sovieticii au reușit să mai reducă proporțiile înfrângerii. Învingătoare cu scorul de 30-24, campioana României devenea mare favorită în perspectiva meciului retur. Prea încrezători că nu mai au cum să piardă finala, „roș-albaștrii” aveau să trăiască însă o

mare deziluzie la Minsk. Cu doar doi jucători care s-au ridicat la nivelul așteptărilor, Marian Dumitru (14 goluri) și Vasile Stângă (4 goluri), Steaua nu a mai repetat evoluția strălucitoare de la București, iar SKA Minsk a câștigat cu 37-23, aducându-și trofeul. Totul s-a decis în primele zece minute ale reprizei a doua, când echipa noastră a încasat nu mai puțin de opt goluri, nereușind să înscrie decât unul.

La două decenii de la acea finală, ultima pentru handbalul românesc în Cupa Campionilor Europeni, Vasile Stângă își amintește: „Cu câteva zile înaintea returului am fost chemați de Valentin Ceaușescu, care ne-a promis câte un aparat video dacă aducem cupa acasă. Nimeni nu mai credea că putem pierde, iar siguranța asta ne-a fost fatală. Clubul a organizat o excursie la Minsk, lucru rar în acele vremuri, iar în avion au urcat nu doar familiile noastre, ci și suporteri, în total vreo 150 de persoane. Toate astea ne-au cam distras atenția, au făcut să nu ne putem concentra asupra jocului. Meciul s-a disputat într-o sală imensă, cu pistă de atletism, de parcă ne aflam pe un stadion de fotbal. SKA Minsk avea o echipă extraordinară, se confunda practic cu naționala Uniunii Sovietice. Ne-au luat tare de la început și nu am mai putut să facem nimic. Poate dacă am fi jucat returul acasă altfel s-ar fi scris istoria acelei finale. Și acum mă gândesc că în 1989 Steaua a realizat o performanță rară, cu care nu știu câte cluburi din lume se pot lăuda. A reușit să se califice în finala Cupei Campionilor Europeni la două sporturi, handbal și fotbal. Că le-a pierdut pe amândouă, asta este altceva”. Returul cu SKA Minsk a fost ultimul meci al lui Vasile Stângă la Steaua. Considerând că și-a făcut pe deplin datoria în cei 12 ani petrecuți în Ghencea, conducerea armatei și-a dat acceptul ca acesta să se transfere în străinătate, la echipa spaniolă Avidesa Valencia.

Vlad IONESCU

Vasile Stângă și-a câștigat un loc binemeritat în galeria celor mai mari handbaliști români

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Marile necazuri ale crescătorilor de păsări și animale... mici

Ne-au vizitat, dăunăzi, la redacție pensionarii Aurel Toia și Ilie Prociac, președinte și, respectiv, vicepreședinte a Asociației Județene a Crescătorilor de Păsări și Animale Mici. Funcții pe care le exercită fără retribuire, ci doar din pasiunea pe care o au de-o viață. Necazul celor doi pornește de la faptul că asociația respectivă tinde să se destrame cu fiecare zi... Din sepele lor, ca și din investigațiile pe care le-am întreprins, ne-am convins că, în mare măsură, oamenii au dreptate. Dar să nu anticipăm...

... Asociația a luat ființă în urmă cu 33 de ani și a reunit câteva zeci de gospodari ai orașului, pasionați crescători de păsări de curte, iepuri de casă, animale mici pentru blană etc. Ani de-a rândul, asociația brăileană s-a aflat printre frunțile pe țară, având și un important fond de mărfuri și cont la CEC cu disponibilitate important. Mulți ani asociația a încheiat contracte cu UJECOP-ul, căruiua i-a livrat iepuri de casă pentru export, ouă și păsări. Numărul membrilor a sporit: de la nici 100 la înființare, la 1.000 în 1975, ajungând la peste 2.800 în 1976. În 1976 asociația a predat aproape 11 tone carne de pasăre, peste 2.000 iepuri de casă pentru export, peste 222.000 ouă etc. Prin UJECOP (și cu posibilități proprii), membrii asociației erau ajutați cu furaje. Că lucrurile se derulau pe un făgaș normal o

dovedește și faptul că, începând din anul 1973, asociația a organizat cercuri și filiale și în alte localități ale județului (Făurei, Bărağanul, Ciresu, Traian etc.), adăugându-și alte sute de membri. Mai vârstnicii membri ai asociației își amintesc cu nostalgie de frumoasele expoziții deschise sub genericul EXPO-AVIROM...

Dar astea au fost odată... Acum, asociația este ca la început: abia numără 100 de membri, în cea mai mare parte a lor crescători de iepuri (totalizând nu cu mult peste 500 exemplare). Foarte puțini dintre membrii asociației mai cresc păsări (gâște, găini, curci)...

– Necazul, ne precizează tovarășul Toia, a pornit de doi-trei ani. Aveam contract cu CPADM Brăila pentru preluare de iepuri vii pentru export. Cooperativa se angajă să sprijine membrii contractanți cu furaje, lucru de care s-a achitat într-o măsură total nesatisfăcătoare. De aceea mulți dintre membrii asociației s-au descurajat, lăsându-se păgubași...

De exemplu, asociația trebuia să livreze la CPADM în anul trecut 5 tone iepuri vii pentru export. Cooperativa trebuia să-i ajute cu furaje (tărâțe în special), dar a rămas datoră cu 17 tone. Între timp, crescătorii, în loc să livreze avantajos iepurii de casă, îi

vând la prețuri piperate în piață. Și asta pentru că și ei procură – pe câi numai de ei știute – furaje tot la preț piperat...

La CPADM Brăila am discutat cu tovarășul Nicolae Mantale, președintele cooperativei. Omul se află la conducerea cooperativei abia de câteva săptămâni și, firese, nu i se pot imputa lucruri de care nu avea cum să fie răspunzător.

– Cunosce datele problemei. Ne-am documentat, am analizat lucrurile și afirm că ne vom respecta cuvântul față de crescătorii de iepuri. Cooperativa noastră, pe lângă obligațiile acestuia an, are de achitat membrilor asociației și o restanță pentru anul trecut de 17 tone furaje. Până la jumătatea verii, această restanță va fi achitată, onorându-ne, concomitent, și obligațiile la zi. Deja am luat toate măsurile pentru preluarea în acord global de la CAP Căzasa a 50 ha cu porumb, tocmai pentru a asigura furajarea în sectorul nostru zootehnic și pentru a ajuta crescătorii de iepuri care au încheiat contracte cu cooperativa.

Deci bunăvoință și înțelegere există, în prezent, și la CPADM. Rămâne ca membrii asociației să-și strângă rândurile, crescând cu aceeași pasiune iepuri, păsări, animale mici pentru blană.

Stan MUNTEANU

Înainte, jud. Brăila, nr. 9.912 din 1989

vremea

Vremea a fost predominant frumoasă și s-a încălzit ușor. Cer variabil. Au căzut precipitații slabe, sub formă de averse de ploaie însoțite de descărcări electrice cu totul izolat în vestul țării și la munte. Vântul a suflat slab până la moderat, prezentând unele intensificări în sud-vestul țării și în zona înaltă de munte, cu viteze de până la 65-60 km/oră.

Temperaturile maxime au fost cuprinse între 19 și 38 grade, iar minimele între 8 și 18 grade.

În Capitală vremea a fost frumoasă și s-a încălzit ușor, iar cerul a fost variabil. Vântul a suflat slab. Temperatura maximă a fost cuprinsă între 27 și 29 de grade, iar minimă nocturnă a oscilat în jurul valorii de 14 grade.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
IPP București angajează tehnician horticol sau agronom, muncitori necalificați, tractoriști-rutieriști, lăcătuș mecanic.
Familie ingineri caută femeie pentru îngrijire fetiță cu deficiențe psihomotorii.
Căutăm femeie menaj după amiaza, două zile pe săptămână.
Caut femeie pentru îngrijire copil de un an, cunosătoare la limbii engleze sau germane, zona 1 Mai.
Caut femeie pentru ajutor menaj, pentru îngrijire copil, zona Dorobanți.

VÂNZĂRI
Vând Dacia 1300, culoare albă. An fabricație 1980, 83.000 kilometri, stare bună. Aștept și provincia.

Vând apartament cu două camere, etaj V, telefon, parchet, zona Policlinica Titan, construcție din 1967.

Vând dubluradiocasetofon nou cu patru lungimi de undă, boxe atașabile 60 W, egarizor imprimare rapidă.

Vând dormeză, bufet, masă, scaune, televizor, obiecte casnice și două apartamente a două camere. Cartierul Titan și Dimitrie Cantemir.

Vând pui de Beagle din părinți premiați.

Vând apartament cu două camere, gaze la sobă, zona Florească, și motor plus alte piese Dacia 1100.

CUMPĂRĂRI
Cumpăr motor Diesel pentru autoturism, amplificator, tuner sau apituner, boxe performante.

Cumpăr set motor (segmentii) original Olcit Club, mașină spălat programabilă Electromagnetic, perfectă stare.

Cumpăr apartament ultracentral, ultracochet, liber. Casașua agenției 6161.

Cumpăr apartament patru camere (bloc mic, eventual garaj), 1 Mai, Beller, zone adicente.

Cumpăr Videorecorder numai sigilat, prefer TVC, Akay.

Cumpăr Player (videorecorder), congelator, piese pentru caroserie Dacia 1300, toate noi.

tv 18 mai 1989

19:00 Telegiurnal
19:25 Agricultură – programe prioritare. Pășunile și pașistile – mai bine cultivate, mai rigurose gospodărite. Redactor Radu Marian
19:45 Mărturie de civilizație românească. Redactor Manase Radnev
20:05 Laureate ai Festivalului național „Cântarea României”. Redactor Marilena Rotaru
20:40 Tribuna experienței înaintate. Stil de muncă dinamic, mobilizator. Redactor Maria Haines
21:00 Film serial. Cei care nu dispar. Producție a Televiziunii bulgare. Premieră pe țară. Cu: Elijana Popova, Atanas Atanasov, Peter Slavkov, Vera Delceva, Anna Petrova, Anton Karastoiarov, Aneta Petrovska. Regia Nedelcio Cernev. Episodul 3
21:50 Telegiurnal
22:00 Închiderea programului

SĂ RÂDEM CU EI!

– Tăticule, berzele se țin de cuvânt?
– Cum de-ți veni ideea asta?
– Păi aseară, când a venit frățiorul meu de la maternitate, mămicuța mi-a zis că dacă am să fiu cuminte și ascultător barza o să-mi aducă anul viitor și o surioară!

...

Mămicuțo!
– Da, pușor!
– Unde-ți cloceș berzele ouăle?
– În cuib, indiferent dacă plouă sau bate vântul!
– Atunci oamenii din răutate nu le lasă și pe ele în maternități?

Sânătatea, nr. 5/1989

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Bucureștii, Praga și Berlinul de Est se aliază împotriva Ungariei reformiste

Regimurile Europei de Est au creat o axă antireformistă la carei principal obiectiv pare a fi punerea în practică a unei politici comune împotriva procesului de democratizare a Ungariei, informa cotidianul El Pais.

Axa București-Praga-Berlin

În această săptămână, Estul și-a întărit poziția „împotriva deviațiilor anti-socialiste” și continuă intensificarea contactelor sale trilaterale.

Denunțarea înțelegerii bilaterale cu Praga pentru construirea unei centrale hidroelectrice, interviul lui Alexander Dubcek de la televiziunea maghiară și îndepărtarea cortinei de fier cu Austria au reușit să îndepărteze Praga și Berlinul de Est, împreună cu politica deja vizibil ostilă a Bucureștiului față de experimentul maghiar. Până acum politica maghiară s-a bazat pe sprijinul Moscovei, însă singurul său aliat fidel pe calea spre pluripartitism și democrație este Polonia. Primul-ministru maghiar, Miklós Németh, a încheiat marți o vizită la Varșovia în cadrul căreia șeful statului, Wojciech Jaruzelski, și al guvernului, Mieczysław Rakowski, și-au exprimat sprijinul total pe care îl acordă maghiarilor în procesul de democratizare.

Solidaritatea socialistă

Cehoslovacia nu continuă atacurile îndreptate către Ungaria, vinovată de „violarea solidarității din interiorul comunității socialiste” prin suspendarea lucrărilor la proiectul comun pentru o centrală hidroelectrică gigant pe Dunăre.

Ieri, președintele român, Nicolae Ceaușescu, și-a început vizita oficială în Cehoslovacia, țara care în urmă cu numai 10 zile primise vizita lui Erich Honecker, conducătorul RDG. Honecker a reiterat acordul ideologic dintre Praga și Berlinul de Est.

Ceaușescu a mers până la a numi noua politică maghiară drept „revizionistă, antisocialistă și hortistă” (referindu-se la regimul autoritar de dreapta condus în anii '40 de Miklós Horthy). Următoarea întrunire a membrilor Pactului de la Varșovia se va organiza la București.

Disidentul Havel este eliberat în prima zi a vizitei lui Ceaușescu în Cehoslovacia.

Pe de altă parte, în Cehoslovacia, tot ieri, a fost eliberat dramaturgul disident Vaclav Havel, după ce și-a îndeplinit jumătate din sentința de opt luni de închisoare la care a fost condamnat pentru că a participat la un miting în memoria unui tânăr care în 1969 și-a dat viața în protestele împotriva invaziei sovietice.

Vizita lui Gorbaciov la Pekin

Deron Francis prezenta în Le Monde (17 mai 1989) dialogul dintre Deng Xiaoping și Mihail Gorbaciov retransmis în direct marți, 16 mai 1989, la ora 10:00, de televiziunea centrală chineză, la începutul întâlnirii care marchează normalizarea relațiilor chino-sovietice. Dialogul este incomplet, pentru că după primele minute ale întâlnirii transmisia a fost întreruptă. „Miezul problemei mondiale stă în relațiile dintre Statele Unite și Uniunea Sovietică”, a titrat presa internațională despre concluziile acestor discuții la nivel înalt.

Deng Xiaoping: Vă simțiți bine la noi?

Mihail Gorbaciov: La Irkutsk era cald și nu puteam să dorm bine. La Pekin totul este în regulă.

Deng Xiaoping: Este prima dumneavoastră vizită în China. Mă tem că și cei mai mulți dintre acești tovarăși sunt aici pentru prima oară...

Mihail Gorbaciov: Ministrul Sănătății este aici pentru a doua oară. Sunt și tovarăși care practică nici nu băresc Pekinul, cum ar fi tovarășul Igor Rogatchev și tovarășul ambasador.

Deng Xiaoping: Acum trei ani l-am rugat pe tovarășul Ceaușescu să transmită tovarășului Gorbaciov speranța mea că am putea face să dispară cele trei obstacole (din calea normalizării) pentru ca întâlnirea și dialogul nostru să se poată materializa cât mai curând posibil.

Mihail Gorbaciov: Imi amintesc. Asta ne-a făcut să reflectăm. Văd că ați făcut totul bine și la timp.

Deng Xiaoping: Acest discurs m-a determinat să avansez această chestiune. De mult timp facem față împreună unei situații internaționale grave.

Mihail Gorbaciov: Sunt de acord.

Deng Xiaoping: Războiul rece și situațiile antagonice erau grave și nu mai fuseseră destine de mult. Cinstit vorbind, miezul problemei mondiale stă în relațiile dintre Statele Unite și Uniunea Sovietică. Situația generală în cursa pentru înarmare este că „atunci când apele râului cresc, vaporul se ridică”. Între timp, discursul tovarășului Gorbaciov ținut la Vladivostok a permis popoarelor din întreaga lume să constate că are noi semnificații și eu am constatat același lucru. Totuși, atunci nu am observat să fi fost menționat termenul de „gândire nouă”.

Mihail Gorbaciov: La acel moment nu exista nici conceptul (avansat de China) de „nouă ordine politică internațională”.

Deng Xiaoping: Dar mi-am dat atunci seama că competiția americano-sovietică ar putea ajunge la o răscruce, că se angajează pe calea unei soluții și că situația poate să treacă de la antagonism la dialog.

InfoMina

amintiri

ARTICOL		618324679364
COD BRL		22688-77
STAS NII		ORA
MATERIA		19-MOHAJ
MĂR.		28.75
CAL. EXTRA		LEI
INTREPRINDEREA DE TRICOTAJE ORADEA		
Intreprinderea Miorița din Oradea producea cel mai modern material în 1989 – tricotul		